

VERKET MOSS AS
Postboks 2416 Sollie
0201 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Torbjørn Raugstad, 32 26 68 10

Vedtak om endring av tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling ved Rabben i Moss kommune

Verket Moss AS har søkt om endring av tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling i sjø ved Rabben i Moss kommune.

Statsforvalteren i Oslo og Viken har ferdigbehandlet søknaden og fjerner vilkåret i punkt 4.2 i den opprinnelige tillatelsen (2022.0032.T) om maksimalt utslipp av suspendert stoff på 100 mg/l, i forbindelse med utslipp av vann fra avvanning av masser. Statsforvalteren fjerner også vilkåret om at det må tas sedimentprøver ved utslippspunktet for avvanning av masser. I tillegg gis det tillatelse til at det kan legges ut kulestein for å bevare fuglehabitatet i delområde 1.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren varsler vedtak om gebyr på kr 17 500,- for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Statsforvalteren i Oslo og Viken viser til søknad om endring av tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling ved Rabben (gbnr. 3/1224) i Moss kommune, mottatt 8. februar 2022.

Vi viser også til tidligere gitt tillatelse av 18. januar 2022 (2022.0032.T).

Bakgrunn

Statsforvalteren vedtok 18. januar 2022 tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling ved Verket Moss. Tillatelsen ble gitt i sammenheng med etablering av ny bypark med sandstrand ved Rabben i Moss kommune. Det ble gitt tillatelse til mudring av masser på inntil 2420 m³ innenfor et areal på opptil 2400 m², med maksimal mudringsdybde på 2,5 m. Det ble også gitt tillatelse til utfylling av masser på inntil 1672 m³ innenfor et areal på opptil 2943 m², med maksimal høyde på utfylling på 3,5 m.

I punkt 4.2 i tillatelsen etter forurensningsloven er det stilt krav om at utslipp av vann fra avvannede masser ikke skal overskride 100 mg/l suspendert stoff. I tillegg er det stilt krav om at det må tas sedimentprøver ved utslippspunktet for avvanning av masser. Bakgrunnen for at Statsforvalteren stilte disse kravene er at tiltaksområdet er svært forurenset. Det er blant annet påvist antracen i tilstandsklasse V (svært dårlig) og flere andre PAH-forbindelser i tilstandsklasse IV (dårlig). Som følge av dette vurderte Statsforvalteren at det var nødvendig å stille krav knyttet til avvanning av masser for å redusere spredningen av forurensete partikler.

Den 8. februar 2022 mottok Statsforvalteren søknad fra Verket Moss om å fjerne ovennevnte vilkår om avvanning av masser fra tillatelsen. Begrunnelsen for at det søkes om dette er at sedimentene vil graves opp og plasseres i et avvanningsbasseng innenfor tiltaksområdet. Sedimentene vil holdes tilbake av en duk i avvanningsbassenget, mens små perforeringer i duken vil tillate at vannet piper ut. På den måten vil sedimentene bli tørre, mens vannet renner tilbake i tiltaksområdet, innenfor siltgarden. Vannet vil pipe ut til alle kanter fra duken, og det vil ikke la seg gjøre å samle opp vannet for at dette skal renses. Det er altså ikke praktisk gjennomførbart å rense vannet før det renner tilbake i tiltaksområdet. Det vil heller ikke være mulig å prøveta vannet for å kunne dokumentere at kravet om maksimalt 100 mg/l suspendert stoff overholdes. Samtidig vil avvanningsbassenget holde tilbake det aller meste av partiklene, og vannet vil som nevnt kun renne tilbake inn i tiltaksområdet, innenfor siltgarden. I tiltaksområdet vil det samtidig pågå mudrearbeider, slik at vannet fra avvanningen umiddelbart vil blandes med vann i tiltaksområdet. Vannet i tiltaksområdet vil sannsynligvis ha en høyere konsentrasjon enn 100 mg/l suspendert stoff mens arbeidene pågår. Turbiditetsovervåkingen på utsiden av siltgarden vil hele tiden overvåke mengden suspendert stoff i vannet på utsiden av siltgarden, i henhold til krav i tillatelsen.

Det opplyses at når sedimentene er ferdig avvannet vil avvanningsbassenget fjernes i sin helhet og jordmassene under vil graves opp og leveres godkjent mottak for forurensete masser, i henhold til godkjent tiltaksplan for forurenset grunn.

Høring

Statsforvalteren har ikke sendt søknaden om endring av gjeldende tillatelse på høring, da vedtaket om omgjøring av eksisterende tillatelse er av mindre miljømessig betydning, jf. forurensningsforskriften § 36-9 andre ledd, bokstav b.

Statsforvalterens vurdering

Utslipp av vann fra avvanning av masser kan medføre spredning av forurensning. Det er derfor viktig at det gjennomføres tiltak for å begrense partikkelspredning i forbindelse med avvanning. Tiltakshaver har valgt en løsning hvor vannet filtreres gjennom en duk. Når vannet filtreres gjennom duken, vil en betydelig mengde av partiklene bli holdt tilbake. Partiklene som holdes tilbake skal leveres til godkjent mottak. Statsforvalteren vurderer at løsningen som tiltakshaver har valgt er tilfredsstillende med tanke på å begrense spredningen av forurensete partikler. Vannet fra avvanning skal også slippes ut bak etablert siltgardin, slik at gjenværende partikler i vannet ikke spres utenfor tiltaksområdet. Tiltakshaver skriver at avvanningen av masser skal skje parallelt med gjennomføringen av mudrearbeidene. Utslipet av partikler fra avvanningen vil utgjøre en minimal del av partikelmengden som virvles opp i forbindelse med mudrearbeidene. Det er derfor lite sannsynlig at utslippet av vann fra avvanning vil medføre vesentlige ulemper for miljøet. På bakgrunn av dette vurderer Statsforvalteren at vilkårene om avvanning av masser i punkt 4.2 i tillatelsen, kan fjernes.

Verket Moss søker også om utlegging av kulestein i deler av tiltaksområdet. Hensikten med å legge ut kulestein er å bevare det eksisterende fuglehabitatet i området. Utfyllingen av kulestein vil ikke medføre en endring i mengden masser som skal fylles ut. Rammene i den eksisterende tillatelsen vil derfor ikke overskrides. Statsforvalteren ser på det som positivt at eksisterende fuglehabitat bevares. Vi vurderer at utleggingen av kulestein vil være gunstig for fuglelivet i området, samtidig som det ikke vil ha noen vesentlige negative konsekvenser for naturmiljøet ellers. Vi gir derfor tillatelse til at det kan legges ut kulestein i delområde 1. Vi stiller likevel krav om at kulesteinsmassene som skal benyttes tilfredsstillende tilstandsklasse I-II i henhold til Miljødirektoratets veileder for *grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota (M-608/2016)*. Bruk av kulestein må også være i tråd med gjeldene reguleringsplan.

Vi forutsetter at Verket Moss AS gjennomfører mudre- og utfyllingsarbeidene i tråd med vilkårene i tillatelsen til enhver tid.

Vedtak om endring av tillatelse

Statsforvalteren endrer tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling ved Rabben i Moss kommune.

Hjemmel for vedtaket er forurensningsloven § 11.

Ved avgjørelse i saken har Statsforvalteren lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Vi viser til endring av vilkår i vedlagt vedtak og tillatelse.

Klagegang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Oslo og Viken. Klagen må inneholde opplysninger om hva som påklages, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Parter i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Varsel om gebyr

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for endring av tillatelser etter forurensningsloven, jf. forurensningsforskriften § 39-3. Vi varsler derfor følgende vedtak: Verket Moss AS skal betale kr. 17 500,- i gebyr for endring av tillatelsen. Dette tilsvarer gebyrsats 7 i forurensningsforskriften § 39-4.

Saksgang for varslede vedtak

Statsforvalteren forhåndsvarsler vedtaket etter forvaltningsloven § 16. Hvis Verket Moss AS mener vi forhåndsvarsler gebyret på feil grunnlag, eller at det er flere opplysninger som skal legges til grunn før vi fatter vedtaket, ber vi om at melding sendes til Statsforvalteren. Hvis det ikke har kommet nye opplysninger til saken innen fristen vil vi fatte vedtaket. Vi vil gi melding om dette i eget brev. Frist for å gi uttalelse til det varslede vedtaket om gebyr er 25.02.2022.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Torbjørn Raugstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Eli Smette Laastad

Verket Moss AS
Moss Verk 1
1534 Moss

Saksbehandler, innvalgstelefon
Torbjørn Raugstad, 32 26 68 10

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling ved Rabben i Moss kommune

Statsforvalteren i Oslo og Viken har ferdigbehandlet søknaden fra Verket Moss AS, og gir tillatelse til mudring og utfylling i sjø ved Rabben i Moss kommune.

Tillatelse med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på kr. 33 800,- for behandling av søknaden.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Statsforvalteren i Oslo og Viken viser til søknad mottatt 9. juli 2021 fra Rambøll Norge AS på vegne av Verket Moss AS, der det søkes om tillatelse til mudring og utfylling i sjø ved Rabben (gbnr. 3/1224) i Moss kommune.

Bakgrunn og søknad

På Verket i Moss skal Rabben bypark etableres ved utløpet av Mosseelva. Parken vil spille en viktig rolle for bokvaliteten til de nye beboerne på Verket og i nedre del av sentrumskjernen. Rabben er vestre del av eiendom Verket Moss (gbnr. 3/1224) ut mot Mossebukta. Området er ca. 10 dekar stort og består av oppfylt grunn med flis fra treforedling og celluloseproduksjon med rundt 1-2 m topplag av faste masser. Området er avgrenset av en tømmerpalisade mot sjøen. Det har vært industriell aktivitet knyttet til trelast/sagbruk og jernverk på tomte i flere hundre år. I tillegg har det vært papir- og celluloseproduksjon på tomte siden sent på 1800-tallet og fram til 2012.

Det planlegges nå å bygge ny park i området. En strand skal etableres i dagens lavtliggende bukt mot nordvest. Palisaden rundt området skal rehabiliteres og bryggeanlegg skal etableres mot syd og nord. Terrenget i området arronderes til varierende høyder fra kote 0 til 2,5 samt noen mindre områder til kote 3,5. Sørvestre del av området skal bevares som naturlig habitat. Tiltaksområdet er delt inn i tre delområder (A, B og C). I område A søkes det om mudring og utlegging av sand for etablering av badestrand. I område B søkes det om tildekking av forurensede masser, mens i

område C søkes det om mudring og utlegging av sprengsteinsmasser i forbindelse med etablering av ny molo/erosjonssikring.

Totalt søkes det om følgende:

- Mudring av masser på inntil 2420 m³ innenfor et areal på opptil 2400 m², med maksimal mudringsdybde på 2,5 m.
- Utfylling av masser på inntil 2310 m³ innenfor et areal på opptil 3245 m², med maksimal høyde på utfylling på 3,5 m.
- Tildekking av sjøbunn med masser på inntil 748 m³ innenfor et areal på opptil 1870 m².

Den 22. desember 2021 mottok Statsforvalteren brev fra Rambøll med ønske om å dele opp søknaden i to. Begrunnelsen for oppdelingen av søknaden er entreprenøren ønsker å komme i gang med arbeidene så snart som mulig. I del 1 av søknaden søkes det om mudring og utfylling i område A og C. Det søkes om mudring av masser på inntil 2420 m³ innenfor et areal på opptil 2400 m², med maksimal mudringsdybde på 2,5 m. I tillegg søkes det om utfylling av masser på inntil 1672 m³ innenfor et areal på opptil 2943 m², med maksimal høyde på utfylling på 3,5 m. Mudre- og utfyllingsarbeidene skal gjennomføres fra land og fra sjøgående fartøy. Arbeidene er planlagt gjennomført så snart som mulig. Del 2 av søknaden som omfatter tildekking vil bli sendt inn på et senere tidspunkt når den er ferdig utarbeidet.

Høring

Søknaden fra Verket Moss AS har vært på høring i tidsrommet 6. august 2021 til 3. september 2021, og ble kunngjort på Statsforvalteren sin nettside, jf. forurensningsforskriften § 36-8. Søknaden ble også forhåndsvarslet sakens parter (jf. § 36-6), og andre enn sakens parter som vedtaket kan angå (jf. § 36-7). Det kom 4 innspill fra høringen.

Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsinnspillene med tilhørende svar fra Verket Moss AS.

NVE skriver at NGUs løsmassekart indikerer at det er mulighet for marin leire under sjøbunnen utenfor Rabben. Tiltaksområdet ligger derfor i et aktsomhetsområde for kvikkleireskred. Mudring, utfylling og tildekking vil kunne påvirke områdestabiliteten. Det er viktig at denne faren blir vurdert i saken, og at tilstrekkelig sikkerhet mot kvikkleireskred blir dokumentert, jf. pbl. § 28-1 om krav til sikker byggegrunn, og TEK 17 § 7-3 Sikkerhet mot skred.

NVE har ingen vesentlige merknader utover dette.

Verket Moss AS svarer at Rambøll har utarbeidet et notat angående vurdering av områdestabilitet for Verket Moss. Norges Geotekniske Institutt har utført beregninger som viser at kravet til sikkerhet i *Veileder 1/2019* er tilfredstilt. Konklusjonen var at de kritiske skjærflatene i kvikkleiresonen *Moss Sentrum* ikke påvirkes av planlagt tiltak. Områdestabiliteten for hele Verket anses dermed for ivaretatt.

Kystverket skriver at mudring og andre tiltak i sjø er søknadspliktig etter havne- og farvannsloven § 14. Ettersom tiltaket ligger i kommunens sjøområde, utenfor hovedled/biled, er det kommunal havnemyndighet som skal vurdere og behandle en eventuell søknad etter havne- og farvannsloven. Kystverket minner om at det ikke kan fattes vedtak etter havne- og farvannsloven før tiltaket er i tråd med plan eller at det foreligger dispensasjon, jf. havne- og farvannsloven § 14 fjerde ledd.

Verket Moss AS svarer at kommunal havnemyndighet, Moss havn KF, har uttalt seg i alle saker som berører tiltak i sjøen også gjeldende reguleringsplan for Rabben.

Fiskeridirektoratet forutsetter at dersom Statsforvalteren i Oslo og Viken gir tillatelse til ovennevnte tiltak, må dette gjennomføres på en skånsom måte som mulig, slik at omliggende naturmiljø i så liten grad som mulig påvirkes. Mudrede masser må tas på land og deponert i et godkjent deponi.

Videre skriver Fiskeridirektoratet at det omsøkte tiltaket ikke vil komme i konflikt med fiskeriinteressene i området.

Verket Moss AS svarer at det legges opp til at kontaminerte masser fraktes til land og leveres til godkjent deponi. Massene i havnebassenget skal tildekkes med et 40 cm tykt sandlag.

Moss kommune skriver at mudrede masser må leveres til godkjent deponi, men kan gjenbrukes innenfor tiltaksområdet dersom de er kvalitetsmessig egnede og forurensningsgraden ikke utgjør en fare for helse og miljø, eller spredningsfare. Det bør kun tillates gjenbruk av sedimenter i tilstandsklasse I-III. Forurensede sedimenter må ikke gjenbrukes i rene områder eller i områder med lavere forurensningsgrad.

Moss kommune ønsker at det fylles ut med sand fra Østfold for å tilfredsstille biologiske hensyn. De opplyser også om at sprengstein kan inneholde plast fra sprengningen. Kommunen mener det må stilles krav til at sprengsteinen skal inneholde minst mulig plastrester, at den bør være sprengt ut med elektronisk tennsystem, og at den skal ikke inneholde armeringsfiber av plast fra sprøytebetong. Tiltak for å fange opp plast må være i beredskap. Sprengsteinen skal ikke være fra syredannende bergarter. Moss kommune mener at siltgardinen bør ha lense på toppen for å fange opp eventuell spredning av plastrester fra sprengsteinen. Siltgardinen må dekke hele tiltaksområdet i sjø og stå oppe gjennom hele anleggsperioden for sjøarbeidene. Moss kommune mener det bør benyttes automatiske målestasjoner til turbiditetsmålingen, slik at overskridelser kan fanges opp umiddelbart.

Det foreligger ingen vurderinger av strømningsforhold med tanke på plassering av turbiditetsmålerne. Moss kommune mener at referansestasjonen står for tett på tiltaksområdet og må flytte lenger nord. Målestasjonen bør derfor flyttes lenger sør for å fange opp eventuell spredning fra tiltaket med stranda når disse arbeidene pågår.

Verket Moss AS svarer at masser som er forurenset (klasse IV eller høyere) fjernes og fraktes til godkjent deponi. Masser med klasse III eller lavere gjenbrukes på området.

Til anleggelse av moloen er det planlagt å benytte sortert sprengstein fra Rygge Pukkverk. Det vil da bli utført visuell kontroll av steinmassene i to omganger; ved opplasting og ved utlegging. Den første kontrollen er ved utplukking av stein på pukkverket og den siste når steinmassene ankommer anlegget, før massene tipper i sjøen. Ved utlegging vil det alltid være med en mann som fjerner plast som eventuelt skulle komme frem. Det er ikke forekomster av svartskifer i Rygge pukkverk, men den har noe gneis. Denne typen gneis er, ifølge pukkverket, ikke syredannende da den også benyttes i betong.

Det planlegges bruk av Svelvik-sand, som er en naturlig forekommende sandtype i Oslofjordområdet. Den vil bli fraktet med båt fra Svelvik. Sanden legges ut ved hjelp av slange på sjøbunnen. Tiltakshaver anser dette som en mer miljøvennlig transportmåte enn å hente sand fra Mona-ryggen ved hjelp av lastebil. Ved dette alternativet blir sanden eventuelt lagt ut med gravemaskin.

Siltgardinen har et kontinuerlig flytelegeme i toppen. Det legges opp til at det skal være en oljelense på land i umiddelbar nærhet til anleggsområdet. Med det skisserte kontrollregimet for søk etter plastrester før deponering av steinmassene i sjø vil sannsynligheten for plast på avveie være meget liten. Det vil bli benyttet automatiske målestasjoner som måler turbiditet kontinuerlig og varsler overskridelser.

Lovgrunnlag og myndighet

Det aktuelle tiltaket krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 16. Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for arbeider som kan medføre forurensning i sjø, jf. rundskriv T-3/12.

Forurensningsforskriften § 22-3 fastsetter et generelt forbud mot mudring, dumping og utfylling fra skip. Etter søknad kan det imidlertid gis tillatelse til slike aktiviteter i medhold av § 22-6. Mudring og utfylling fra land faller ikke inn under forurensningsforskriften kapittel 22, men kan kreve en tillatelse etter forurensningsloven § 11 dersom tiltaket medfører fare for forurensning. Statsforvalteren er av den oppfatning at omsøkt tiltak medfører fare for forurensning og krever tillatelse etter forurensningsloven.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkårene etter forurensningsloven § 16, legges det vekt på de forurensningsmessige ulemene ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket vil medføre, jf. forurensningsloven § 11. Dette innebærer at det foretas en helhetlig vurdering der både forurensningshensyn, generelle miljøhensyn og alminnelige samfunnsmessige hensyn tas med i betraktningen. Ved fastsetting av vilkår har Statsforvalteren lagt vekt på hva som kan oppnås med de best tilgjengelige teknikker.

Statsforvalteren vurderer også saken på bakgrunn av søknaden, høringsuttalelsene og generelle krav til utslipp. Selv om forurensningen holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp og påvirkning på miljøet så langt det er rimelig uten urimelige kostnader. At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

For å følge opp vannforskriftens §§ 4 og 12 om miljømål for overflatevann, som sier at «*tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand*», settes det stadig strengere krav til utslipp til sjø og vassdrag. I tillegg til kravene i forurensningsregelverket og vannforskriftens § 4, skal alle saker som berører naturmangfold ifølge naturmangfoldloven § 7 vurderes etter prinsippene i §§ 8-12 i samme lov. Det skal fremgå i beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken.

Det er virkningene av den omsøkte tiltaket på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom tiltakshaver senere ønsker å gjennomføre tiltaket på en annen måte enn beskrevet i søknaden må det søkes på nytt.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfold skal så

langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse, økologisk tilstand og effekten av eventuelle påvirkninger.

I Miljødirektoratets Naturbase (2021) ligger det ingen viktige naturtyper eller gyteområder for fisk innenfor tiltaksområdet. Ifølge Artsdatabanken er det registrert to truede arter (alm og bulmeurt) og to fremmedarter (stillehavsøsters og hvitsteinskløver) i tiltaksområdet. Rabben ligger i nærheten av utløpet til Mosseelva. I Mosseelva er det registrert ål, som er en truet art. Ved bruk av siltgardin er det viktig at denne etableres på en måte som ikke fungerer som vandringshinder for ål i Mosseelva.

Av hensyn til rekreasjon, friluftsliv og marine naturverdier stiller Statsforvalteren krav om at mudring og utfylling ikke skal skje i perioden 15. mai – 15. september.

På bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget og føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9, vurderer Statsforvalteren at vi har tilstrekkelig kunnskap om de mulige effektene av tiltaket til å beslutte om tillatelse skal gis. Av den grunn er det vårt syn at føre-var prinsippet ikke har nevneverdig relevans som retningslinje i denne saken. Statsforvalteren vurderer at så lenge tiltaket gjennomføres i tråd med vilkårene i tillatelsen, vil det ikke forekomme uakseptabel skade på naturmiljøet i området.

Vi mener det er viktig å sette søkelys på at alle tiltak i sjø og vassdrag er med på å øke den samlede belastningen på en resipient og på det biologiske mangfoldet. Ved fastsetting av vilkår har derfor Statsforvalteren lagt vekt på prinsippet om samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10.

Vi minner også på at det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 11. Tiltakshaver plikter også å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder slik at en unngår eller begrenser skadevirkninger på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 12.

Vannforskriften

I vannforvaltningsdatabasen Vann-Nett ligger tiltaksområdet i vannforekomsten *Mossesundet-indre (0101020400-2-C)*. *Mossesundet-indre* er karakterisert som en sterkt modifisert vannforekomst (SMVF) på grunn av fysiske endringer tilknyttet havneanlegg. Vannforekomsten har «moderat» økologisk potensial. Det er verdien for kvalitetselementet «bunnfauna» som gjør at vannforekomsten ikke oppnår godt økologisk potensial. Den kjemiske tilstanden er «dårlig» på grunn av påvisning av miljøgifter som kvikksølv, TBT og PAH-forbindelser i sedimentene. Vannforekomsten er i stor grad påvirket av fysiske endringer som følge av havneanlegg. Resipienten er i middels grad påvirket av diffuse avrenninger fra byer og tettsteder, fulldyrket mark, transport/infrastrukturer, industrier og andre kilder. Den er i liten grad påvirket av diffus avrenning fra fritidsbåter.

Vannforskriften § 4 sier at *«tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand»*. I henhold til § 12 kan ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i § 4 - § 6 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes; nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannforekomst, eller ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand.

Statsforvalteren vurderer at tiltaket som omsøkt med fastsatte vilkår ikke vil medføre en varig «forringelse» av vannforekomsten. Statsforvalteren er derfor av den oppfatning at vannforskriften § 12 ikke kommer til anvendelse.

Forurensningens omfang

Fysiske tiltak i sjø påvirker vannmiljøet. En konsekvens av slike tiltak kan være at sediment virvles opp og at omkringliggende områder nedslammes. Mudring og utfylling i forurenset sediment kan i tillegg medføre spredning av tungmetaller og organiske miljøgifter.

Det er tatt sedimentprøver fra de øverste 10 cm av sedimentet i tiltaksområdet. Prøvene viste at sedimentene er forurenset med kobber og TBT i tilstandsklasse IV (dårlig). Det ble også påvist antracen i tilstandsklasse V (svært dårlig) og flere andre PAH-forbindelser i tilstandsklasse IV. Sum PCB-7 tilsvarte tilstandsklasse III (moderat). Sedimentene i tiltaksområdet består hovedsakelig av sand og silt. Det har blitt gjort geotekniske undersøkelser i området som viser at grunnforholdene i tiltaksområdet er stabile. Søker opplyser at det ligger et tidligere sedimenteringsbasseng innenfor bryggen i nord i tiltaksområdet. Det ble tatt prøver av bunnslammet her i 2012, og bassenget ble sanert/tømt for slam i 2018.

I søknaden fra Verket Moss registrerte Statsforvalteren at det ikke var tatt prøver i selve området hvor sandstranden skal etableres. Ettersom det er registret en kvikksølvlokalitet et lite stykke utenfor tiltaksområdet, var vi bekymret for om utfyllingsområdet også kunne være forurenset med kvikksølv. I møte med Verket Moss 21. oktober 2021 ba Statsforvalteren om at det skulle tas flere prøver av utfyllingsområdet. Bakgrunnen for dette var at vi mente at forurensningssituasjonen i området ikke var godt nok kartlagt. Den 22. desember 2021 mottok Statsforvalteren revidert søknad fra Verket Moss med nye sedimentprøver. Det ble tatt syv prøver langs palisaden ved området. Det ble påvist TBT, PCB-7, tungmetaller og PAH-forbindelser i tilstandsklasse III-IV ved flere av prøvepunktene. I to av prøvepunktene ble det påvist kobber og fluoranten i tilstandsklasse V. Verdien av kvikksølv tilsvarte tilstandsklasse I-II. Statsforvalteren mener at de nye prøvene gjør at kunnskapsgrunnlaget er godt nok til at vi kan fatte vedtak i saken.

I søknaden skriver søker at det skal fylles ut masser i forbindelse med etablering av ny molo og sandstrand. Ved etablering av sandstrand stiller Statsforvalteren krav om at sanden som brukes er stedegen og har en farge som ikke avviker fra det som antas å være naturlig for *Mossesundet-indre*. Sanden må ikke være mer finkornet enn den som allerede eksisterer i tiltaksområdet. Dersom sanden er for finkornet, vil den eroderes bort av bølger og strømninger i vannet. For etablering av sandstrand planlegges det å benytte 0,4 mm sand fra Svelviksand eller Kilemoen i Hønefoss. Dette er samme type sand som har blitt brukt til liknende utfyllingsprosjekter i andre områder av Oslofjorden. Sanden beskrives som uknust, med avrundende korn, og er fri for humus, leire, kalk og andre organiske stoffer. Sanden har en lys beige/grå farge. I henhold til krav i rammetillatelsen fra Moss kommune, må det benyttes sand fra Østfold. Verket Moss AS har vært i dialog med Moss kommune angående bruk av sand fra Svelviksand eller Kilemoen. Statsforvalteren mottok 26. oktober 2021 en bekreftelse fra kommunen på at det tillates å bruke denne typen sand til etablering av sandstrand.

For etablering av molo planlegges det å bruke sprengsteinsmasser fra Rygge pukkverk. Moloen skal bidra til å redusere erosjon av stranden og omkringliggende områder ved Rabben. Sprengsteinsmassene er dokumentert å tilfredsstille tilstandsklasse II. Søker skriver at lagringen av massene på land ble gjort i henhold til retningslinjer gitt av geoteknisk rådgiver. Sprengsteinmasser kan inneholde plastavfall. Plast har lang nedbrytningstid og kan bli værende i miljøet i svært lang tid. Plastpartikler kan også inneholde eller bære med seg miljøgifter som har festet seg til overflaten på plasten. Større plastpartikler vil med tiden brytes ned til mikro- og nanoplast. De små plastpartiklene kan bli spist eller tatt opp i cellene til fisk og andre marine dyr. For å redusere spredningen av plast,

stiller Statsforvalteren krav om at plastavfall i størst mulig grad må sorteres ut før massene kan benyttes til utfylling. Det tillates ikke å bruke sprengsteinsmasser som inneholder plastarmering.

Sprengsteinsmasser kan også inneholde høye konsentrasjoner av nitrogenforbindelser. Utlekking av nitrogen fra massene kan bidra til eutrofiering (næringsberikelse) og algeoppblomstringer. Algeoppblomstringer kan forårsake oksygenmangel, som vil kunne ha en negativ effekt på det biologiske mangfoldet i området. Enkelte nitrogenforbindelser som ammoniakk er også svært giftig for vannlevende organismer. Det bør derfor benyttes steinmasser som inneholder minst mulig nitrogen. Det tillates ikke å bruke reaktive bergarter eller bygnings- og rivningsavfall som utfyllingsmasser.

I tillegg til utfylling av sand og sprengsteinsmasser, skal det fylles ut kulestein i deler av tiltaksområdet. Hensikten med å legge ut kulestein er å bevare det eksisterende fuglehabitatet i området.

Masser som skal benyttes til utfylling i sjø skal ikke overskride konsentrasjonsgrensene tilsvarende tilstandsklasse II i henhold til Miljødirektoratet sin veileder for *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota (M-608/2016)*. Massene må ikke inneholde plast eller annet type avfall. Ved utfylling må det benyttes de metodene/teknikkene som gir minst mulig partikkelspredning. Eventuelt avfall fra utfyllingsmassene må samles opp. Søker opplyser at oljelenser vil stå klar på land for å håndtere eventuelt oljesøl under arbeidene.

For å redusere spredning av forurensning, stiller Statsforvalteren krav om at det skal benyttes siltgardin rundt hele tiltaksområdet under anleggsarbeidene i sjø. Det er viktig at siltgarden er innrettet slik at de kan samle opp eventuelt flytende avfall og plast som genereres i prosjektet. Siltgarden skal heller ikke etableres på en slik måte at den fungerer som et vandringshinder for ål. I tillegg skal det benyttes turbiditetsmålere for å overvåke partikkelspredning. Turbiditeten skal måles ved en stasjon som er direkte påvirket av anleggsarbeidene og ved en referansestasjon som ikke er påvirket av arbeidene. Dersom turbiditeten overstiger 10 NTU over referansenivået i 20 minutter, må arbeidene stanses til turbiditeten har gått ned under grenseverdien. Det tillates ikke å gjennomføre arbeider i sjø dersom turbiditetsmålerne er ute av drift.

Verket Moss AS planlegger å avvanne muddermassene før de leveres til godkjent mottak. Avanningen skjer ved hjelp av en perforert duk som legges over et avvanningsbasseng. Når massene legges oppå duken, vil vannet pipe ut gjennom porene samtidig som partiklene holdes tilbake. Vannet renner så ut i sjø bak etablert siltgardin.

Oppgravde masser fra sjø er å anse som et næringsavfall, jf. forurensningsloven § 27 a andre ledd. Det følger av forurensningsloven § 32 at næringsavfall skal bringes til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgå gjenvinning, slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt. Det tillates kun nyttiggjøring av muddermasser som er fri for forurensning (tilstandsklasse I-II). Masser i tilstandsklasse III-V skal leveres til godkjent mottak. Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle avfallsfraksjoner og overskuddsmasser er levert, og at eventuelt farlig avfall blir deklart gjennom [avfallsdeklarerer](#).

Samfunnsmessige forhold

De omsøkte tiltakene er en del av prosjektet til Verket Moss om å etablere bypark med strand ved Rabben i Moss kommune. Parken vil spille en viktig rolle for bokvaliteten til de nye beboerne på Verket og i nedre del av sentrumskjernen. Etablering av nye grønt- og friluftsområder vil kunne bidra til økt livskvalitet for innbyggerne i Moss kommune. Parken vil også kunne fungere som et sosialt

samlingspunkt og vil bidra til å øke området rekreasjonsverdi. Sett i lys av dette mener Statsforvalteren at de omsøkte tiltakene vil ha stor samfunnsnytte.

Tiltakene vil kunne medføre ulemper for samfunnet. Anleggsarbeidene vil kunne føre til støy som kan forstyrre naboer i området. I tillegg vil områdene ved Rabben bli utilgjengelige for bruk av befolkningen under anleggsperioden. Statsforvalteren vurderer at ulempene er midlertidige, og at de vil være begrenset til anleggsperiodens varighet. På bakgrunn av dette vurderer vi at samfunnsnyttene av tiltakene veier tyngre enn de samfunnsmessige ulempene.

Forhold til plan

Verket Moss AS mottok 17. desember 2020 godkjent rammetillatelse til etablering av park ved Rabben i Moss kommune.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltakene sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltakene for øvrig vil medføre. Vi mener at samfunnsnyttene av tiltakene veier tyngre enn ulempene som tiltakene vil kunne medføre for miljøet og for samfunnet ellers. Statsforvalteren gir på bakgrunn av dette tillatelse til Verket Moss AS til mudring og utfylling i sjø ved Rabben i Moss kommune. Det forutsettes at tiltaket gjennomføres i samsvar med vilkårene i tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Verket Moss AS tillatelse til mudring og utfylling av masser i sjø ved Rabben i Moss kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltakene sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltakene for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren viser til varsel om gebyr datert 4. august 2021. Det ble varslet sats 6 som i 2021 utgjør kr. 33 800,- for behandling av søknaden.

På bakgrunn av medgått ressursbruk vedtar Statsforvalteren at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 6 kommer til anvendelse i denne saken. Verket Moss AS skal derfor betale kr. 33 800,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvern avdelingen

Torbjørn Raugstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

RAMBØLL NORGE AS	Postboks 427 Skøyen	0213	OSLO
FISKERIDIREKTORATET	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Moss kommune	Postboks 175	1501	MOSS
Norges vassdrags- og energidirektorat	PB 5091 Majorstuen	0301	OSLO
KYSTVERKET	Postboks 1502	6025	ÅLESUND

Tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling av masser i sjø ved Rabben i Moss kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11 jf. § 16, og i medhold av forskrift 1. juli 2004 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften), kapittel 22.

Hvis tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og frem til arbeidene er ferdigstilt (*med forbud i perioden 15. mai – 15. september*).

Bedriftsdata:

Tiltakshaver: Verket Moss AS
Tiltakshavers adresse: Moss Verk 1, 1534 Moss
Org. Nummer: 978802311
Tiltaksområde: Rabben (gbnr. 3/1224), Moss kommune
NACE-kode og bransje: 68.209 - Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer: 2022.0032.T		
Tillatelse første gang gitt: 18.01.2022	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret: 11.02.2022
Hilde Sundt Skålevåg seksjonssjef		Torbjørn Raugstad rådgiver

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	saksbeh. og saksnr.	Beskrivelse av endring
1	11.02.2022	Torbjørn Raugstad, 2021/21971	Fjerning av vilkår om avanning av masser under punkt 4.1. Ga tillatelse til utfylling av kulestein for å ivareta fuglehabitat i tiltaksområdet.

--	--	--	--

Innholdsfortegnelse

1	Tillatelsens ramme	3
2	Generelle vilkår	3
2.1	Gjennomføring av tiltak	3
2.2	Sikring av tiltaksområdet.....	3
2.3	Varsling av tiltaksgjennomføring	3
2.4	Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen	3
2.5	Utslippsbegrensninger	4
2.6	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	4
2.7	Endring av vilkår.....	4
2.8	Plikt til forebyggende vedlikehold.....	4
2.9	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	4
2.10	Internkontroll	5
2.11	Hensyn til friluftsliv og naturmiljø	5
2.12	Tilsyn	5
3	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning.....	5
3.1	Miljørisikoanalyse	5
3.2	Forebyggende tiltak	5
3.3	Etablering av beredskap	6
3.4	Varsling av akutt forurensning.....	6
4	Mudring	6
4.1	Gjennomføring av mudring	6
4.2	Håndtering av mudrede masser	6
5	Utfylling	7
5.1	Mottakskontroll	7
5.2	Gjennomføring av utfylling	7
6	Kontroll og overvåking	8
6.1	Kontroll- og overvåkingsprogram	8
6.2	Overvåking.....	8
6.3	Kvalitetssikring av målingene	8
7	Støy	9
8	Rapportering.....	9

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gis i forbindelse med etablering av Rabben bypark og omfatter mudring og utfylling i sjø ved Rabben (gbnr. 3/1224) i Moss kommune.

Tillatelsen omfatter:

- Mudring av masser på inntil 2420 m³ innenfor et areal på opptil 2400 m², med maksimal mudringsdybde på 2,5 m.
- Utfylling av masser (sandstrand + molo + fuglehabitat) på inntil 1672 m³ innenfor et areal på opptil 2943 m², med maksimal høyde på utfylling på 3,5 m.

Alle arbeider i sjø må gjennomføres innenfor siltgardin. Siltgarden må dekke hele vannsøylen, og ved avslutning av tiltaket må siltgarden fjernes på en måte som hindrer spredning av partikler. Siltgarden skal etableres slik at den ikke fungerer som et vandringshinder for fisk eller andre akvatiske organismer i Mosseelva.

Det tillates ikke å gjennomføre arbeider i sjø dersom turbiditetsmålere er ute av drift.

Det tillates ikke mudring eller utfylling i sjø i perioden mellom 15. mai – 15. september.

Verket Moss AS (heretter kalt tiltakshaver) er ansvarlig for at alle vilkår i denne tillatelsen overholdes.

2 Generelle vilkår

2.1 Gjennomføring av tiltak

Det forutsettes at tiltaket gjennomføres som angitt i søknad dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, andre vedtak eller på annen måte er avklart med Statsforvalteren. Vesentlige endringer i forutsetningene i forhold til det som er oppgitt i søknaden tas opp med Statsforvalteren i god tid før endringene vil bli gjort gjeldende.

2.2 Sikring av tiltaksområdet

De deler av tiltaksområdet hvor det aktivt utføres arbeid på land, skal holdes avsperrert og ikke være tilgjengelig for allmennheten.

2.3 Varsling av tiltaksgjennomføring

Tiltakshaver skal varsle Statsforvalteren senest 1 uke før tiltaket settes i gang og når tiltaket er avsluttet.

2.4 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen

Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.5 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 8. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 8.

2.6 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra arbeidene, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for.

2.7 Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

2.8 Plikt til forebyggende vedlikehold

Tiltakshaver skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.9 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter tiltakshaver så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles, jf. punkt 3.4.

2.10 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at utøvende entreprenør overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Tiltakshaver plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til akutt forurensning følger av vilkår 3.1.

2.11 Hensyn til friluftsliv og naturmiljø

Ved gjennomføring av tiltaket må tiltakshaver tilpasse arbeidet og ta hensyn til friluftsliv og naturmiljø i området.

2.12 Tilsyn

Tiltakshaver plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

3 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

3.1 Miljørisikoanalyse

Tiltakshaver skal gjennomføre en miljørisikoanalyse, og vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved tiltaket som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor.

Tiltakshaver skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

3.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal tiltakshaver iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Tiltakshaver skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

3.3 Etablering av beredskap

Tiltakshaver skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreducerende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som tiltaket til enhver tid representerer.

3.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift². Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller. Kystverket er rette myndighet for akutt forurensning, og skal kontaktes på følgende telefonnummer: 33 03 48 00, eller e-post: vakt@kystverket.no.

4 Mudring

4.1 Gjennomføring av mudring

Opptak av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Det skal velges en mudringsteknologi som gir lite spredning av sedimenter, og som er optimal med hensyn til vanninnhold for videre håndtering av massene. Teknologien skal vurderes ut fra sedimentenes beskaffenhet og videre håndtering, og skal også vurderes underveis i arbeidet. Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

Mudring skal gjennomføres mest mulig skånsomt under rolige strøm- og vindforhold for å begrense spredningen av partikler i mest mulig grad.

Dersom det påtreffes avfall, skal dette sorteres fra og leveres til godkjent avfallsmottak.

Mengder og tidspunkt for opptak av masser samt mudringsdybde og mudringssted skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår i punkt 8. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

Dersom det oppstår avvik under arbeidene må dette journalføres og rapporteres i henhold til vilkår i punkt 8. Det må fremgå tydelig hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.

4.2 Håndtering av mudrede masser

Avvanning av mudrede masser må foregå slik at partikler ikke spres. Dersom vann fra avvanning av masser skal slippes tilbake til sjø, skal det gjennomgå rensing ved hjelp av duk som holder tilbake partikler før utslipp. Vannet skal slippes tilbake innenfor etablert partikkelsperre.

² Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Transport og håndtering av masser skal gjøres slik at det blir minimal spredning av forurensning. Eventuelt søl skal loggføres og rapporteres i henhold til vilkår i punkt 8.

Mudrede sedimenter er å anse som et næringsavfall, og skal leveres til godkjent mottak som har tillatelse etter forurensningsloven til å ta imot de aktuelle massene, eller nyttiggjøres, jf. forurensningsloven § 32. Det tillates kun nyttiggjøring av muddermasser i tilstandsklasse I-II, jf. Miljødirektoratet sin veileder *grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota (M-608/2016)*. Masser i tilstandsklasse III-V skal leveres til godkjent mottak.

Farlig avfall skal deklarerer gjennom [avfallsdeklarerer](#) og leveres til godkjent mottak som har tillatelse til å ta imot farlig avfall.

Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle overskuddsmasser er levert, jf. vilkår i punkt 8.

5 Utfylling

5.1 Mottakskontroll

Tiltakshaver skal utarbeide en dokumentert mottakskontroll for masser som skal anvendes til utfylling. Denne skal gjennomføres på alle lass med masser som mottas. Tiltakshaver må kunne dokumentere at det er stilt krav til masseleverandører om et definert lavt vektinnhold av plast i massene.

5.2 Gjennomføring av utfylling

Utfylling av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Teknologien skal vurderes ut fra sedimentenes beskaffenhet og videre håndtering, og skal også vurderes underveis i arbeidet. Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

Masser som skal benyttes til utfylling skal ikke overskride konsentrasjonsgrensene tilsvarende tilstandsklasse II i henhold til Miljødirektoratet sin veileder *grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota (M-608/2016)*.

Masser som skal benyttes til utfylling må ha en kornstørrelse som er større eller lik kornstørrelsen til sedimentet i tiltaksområdet.

Det tillates ikke bruk av reaktive bergarter, bygnings- og rivningsavfall eller skjellsand som utfyllingsmasser. Det tillates heller ikke å bruke sprengsteinsmasser som inneholder plastarmering. Dersom det påtreffes plast eller annet avfall skal dette sorteres fra og leveres til godkjent avfallsmottak.

Mengder og tidspunkt for utfylling av masser, høyde på utfylling, samt sted for utfylling skal loggføres og rapporteres. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

Hvis siltgardinen ikke er innrettet slik at de kan samle opp flytende plast og avfall, skal det i tillegg benyttes lenser med skjørt for å samle opp sprengtråd eller annet avfall fra utfyllingsmassene. Ved utfylling fra lekter, skal det foretas kontroll og oppsamling av sprengtråder etter dumping av hvert lass. Ved utfylling fra land skal det jevnlig foretas kontroll og oppsamling av sprengtråd.

Utfylling skal gjennomføres mest mulig skånsomt under rolige strøm- og vindforhold for å begrense spredningen av partikler i størst mulig grad.

Verket Moss AS har ansvaret for å orientere vedkommende som skal gjennomføre utfyllingsarbeidene om de vilkår som gjelder.

6 Kontroll og overvåking

6.1 Kontroll- og overvåkingsprogram

Det skal gjennomføres kontroll og overvåking av arbeidene i henhold til et kontroll- og overvåkingsprogram. Kontroll- og overvåkingsprogrammet skal inngå internkontrollen.

6.2 Overvåking

Tiltakshaver skal ha en tilstrekkelig turbiditetsovervåking til å avdekke eventuell spredning av forurensning i forbindelse med gjennomføring av tiltaket.

Under anleggsperioden skal det kontinuerlig tas prøver/målinger av:

- Turbiditet i minst en referansestasjon som ikke er påvirket av arbeidene.
- Turbiditet i minst en målestasjon som er påvirket av anleggsarbeidene og som maksimum ligger 50-100 meter fra tiltaksområdet.

Måleprogram for turbiditet skal inngå i kontroll- og overvåkingsprogrammet.

Hvis turbiditeten overstiger 10 NTU over referansenivået i 20 minutter må arbeidene stanses til turbiditeten har gått ned under grenseverdien og problemene som førte til spredningen er løst. Ved teknisk stopp i turbiditetsmåler må arbeidet stanses. Det tillates ikke å gjennomføre anleggsarbeider i sjø dersom turbiditetsmålere er ute av funksjon.

6.3 Kvalitetssikring av målingene

All prøvetaking, behandling og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS). Dersom NS ikke finnes, kan annen, utenlandsk/internasjonalt standard benyttes. Laboratorier/tjenester med relevant akkreditering skal benyttes der dette er mulig.

7 Støy

I anleggsfasen skal tiltakshaver etterleve støykrav gitt i Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021).

8 Rapportering

Det skal føres logg over resultater fra tiltaket og eventuelle uønskede hendelser og korrigerende tiltak.

Sluttrapport

En rapport fra arbeidet skal sendes Statsforvalteren senest 6 uker etter at tiltaket er avsluttet.

Rapporten skal inneholde:

- Beskrivelse av tiltaket og utført arbeid.
- Beskrivelse av uønskede hendelser som har oppstått under arbeidene, og hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.
- Angivelse av mudret område (angitt på kart med koordinater), mudringsdybde, tidspunkt for mudring og mengde masse mudret.
- Angivelse av område for utfylling (angitt på kart med koordinater), tidspunkt for utfylling og mengde masse brukt til utfylling.
- Beskrivelse av erfaring med utstyr, teknologi osv.
- Resultater fra turbiditetsmålinger.
- Dokumentasjon på levering av masser til godkjent deponi/behandlingsanlegg etter forurensningsloven. Mengder og tidspunkt for levering må være inkludert.
- Plastinnhold i utfyllingsmassene.
- Dokumentasjon på at eventuelle masser som har blitt gjenbrukt faller inn under tilstandsklasse II eller bedre, jf. Miljødirektoratet sin *veileder for grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota (M-608/2016)*.

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2`,6,6`-tetrabromo-4,4`isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
